

I Mern Kirke, i sideskibet, også kaldet den nye kirke, hænger der, som i mange andre kirker, et kirkeskib.

Skibet bærer det gode danske navn ANNA, skrevet på agterspejlet med meget store bogstaver. Hvem var mon Anna? Og hvor kommer skibet fra?

Vi ved, at det er skænket af en lokal skibskaptajn, Niels Hansen, og lavet af den lokale smed Fritz Bredskov i Kindvig. Hans kone hed Anna.

Men hvad er det overhovedet for noget, det med kirkeskibe? Vi bruger ordet kirkeskib i to betydninger, dels som en betegnelse for kirkens største rum, dels om de skibe, som er ophængt i mange kirker.

I den første betydning er et *kirkeskib* betegnelsen for en kirkens største rum, hvor menigheden sidder. I større kirker kan der være flere parallelt anbragte kirkeskibe, midterskibe og sideskibe og/eller tværskibe.

Der har også været spekulationer om, at betegnelsen *skib* skulle række tilbage til vore forfædres brug af skibssætninger, rækker af sten i skibsform, der omkransede grave, men den forklaring er næppe troværdig.

Men hvorfor så de ophængte kirkeskibe?

I Danmark er det en udbredt tradition at udsmykke vores kirker med en skibsmodel. Omkring hver anden dansk kirke har en eller flere skibsmodeller hængende eller stående.

Kirkeskibe kendes fra alle europæiske områder med tilknytning til havet, men ingen steder er de så udbredt, eller tra-

ditionen så levende, som i Danmark. Vi kender skibene fra midten af 1500-tallet, men de kan have eksisteret længe før.

Det ældste findes i Sankt Mortens Kirke i Randers og er fra 1632. Den mest populære skibsmodel er fregatten *Jylland*, som hænger i over 30 danske kirker, og det mest populære navn synes at være *Haabet*, som der er registreret 75 eksemplere af.

Men hvorfor hænger vi så skibsmodeller op i vores kirker? Der er mange teorier: Skibet er muligvis et gammelt symbol for menigheden og kirken, der med Kristus ved roret klarer sig på tilværelsens stormfyldte hav.

Skikken er mest udtalt i byer med maritime traditioner, f.eks. Marstal og Ærøskøbing, hvor der kan være 6-7 skibsmodeller i samme kirke, så det kan også være, at man på denne måde har forsøgt at beskytte skibene og deres mandskab mod farerne på havet. Endelig kan det være, at de danske søfolk under deres rejser har set votivskibe i de katolske kirker i Sydeuropa, og har tænkt, at 'sådan nogen må vi også have'. Hen ad vejen kan det være blevet søfolkenes standsgaver.

De rige kunne donere dyre altertavler o.lign., men de fattige søfolk kunne i det mindste pynte deres kirke med deres husflidsarbejde. Der er vist nok en uskreven regel om, at kirkeskibe gives til kirken som gave - det er ikke noget kirken bare anskaffer.

Tekst: Malene Hansen

Foto: Jens Ulrik Jørgensen

